

Gierik 78, maart 2003

Kenneth White

DE KUSTLIJN

Gedichten schrijven?

liever de kust volgen
fragment na fragment

opschietend

herademend

zich ontplooiend

LA LIGNE COTIERE

Écrire des poèmes?

plutôt suivre la côte
fragment après fragment

ça avance

ça respire

ça se déploie.

(uit Terre de diamant, 1983)
vertaling : *Sven Cooreman,*

Kenneth White

Terre de diamant

Vertaling : Sven Cooremans

MATIN DE NEIGE A MONTREAL

Certain poèmes n'ont pas de titre
ce titre n'a pas de poème
Tout est là dehors.

FIN DECEMBRE AU DETROIT DE JURA

Fougères rouges sur les collines
pluie neige et grêle et pluie encore
les cerfs descendent des hauteurs
les lacs sont saisis par la glace
au ciel, les étoiles bleues

essayé d'écrire aux amis
mais mieux vaut y renoncer -
levant les yeux, je vois l'île au loin
qui miroite sous un soleil glacé.

SNEEUWWITTE OCHTEND IN MONTRÉAL

Sommige gedichten hebben geen titel
bovenstaande titel heeft geen gedicht
alles ligt ginds buiten.

EIND DECEMBER AAN DE STRAAT VAN JURA (1)

Rode varens op de heuvels
regen sneeuw hagel en regen
de herten verlaten de hoogten
de meren liggen gevat in ijs
de sterren schijnen blauw

Geprobeerd mijn vrienden te schrijven
maar het heeft geen zin
starend zie ik hoe het eiland
ligt te glanzen onder een ijzige zon.

Aantekening:

(1) Jura is één van de Schotse Binnen-Hebriden

LA PORTE DE L'OUEST

L'échappée, ah - cette lueur bleu sombre
le long du fleuve puis
l'éclair d'ambre doré puis encore
la lueur bleu sombre tout le long du fleuve
(vieux rafirot noir là-bas traînant
près d'un gros paquebot blanc)
et les nuages filant bas
Au-dessus des vagues grises aux crêtes
écumantes (ah cette courbe qui se brise) et en haut
le vol noir des goélands

Puis les collines, fougères rousses entre
mêlées et les ronces et les roses sauvages et
le houx rouge-sacré dans la neige
et les arbres très noirs dégoulinant de pluie -
marchant sur des chemins de glace bleue les
ruisseaux impétueux l'air mordant
et cette lumière abrupte angélique démentielle
qui fait surgir le monde dans sa nudité
réel toujours changeant clair-obscur perpétuel.

DE POORT NAAR HET WESTEN

De uitweg, ha - dat blauwzwarte schijnsel
langs de rivier vervolgens
de ambergouden glinstering vervolgens weer
het blauwzwarte schijnsel een rivier lang
(oude zwarte vrachtzoeker ginds en grote
vadsige witte pakketboot)
en de neergelaten wolken
boven de grijze golven met schuimende
koppen (oh de krommende val) en erboven
het gieren van de zeemeeuwen

vervolgens de heuvels, versperringen van rode
varens en braamstruiken en wilde rozen en
heiligrode hulst in de sneeuw
en de zwarte naregenende bomen -
wandeland over de ijsblauwe paden de
woeste stromen de bijtende kou
en dat krankzinnige klare licht dat
woest-waanzinnige engelenlicht
dat de wereld toont in haar naaktheid
immervloeiende clair-obscur echtheid.

PAYS DE NEIGE ET DE GLACE

'Ce lieu... cette région antérieure que nous ne pouvons désigner que sous le voile du "non", comme néant, mais néant qui serait aussi voile de l'être.'
(Blanchot)

Parvenu en ce lieu
où la blancheur est évidente
ici dans les montagnes
où le froid mon élément
me ceint d'éternité

Parvenu en ce lieu
haut faite du néant
où 'je' n'a pas de sens
où le moi extatique
est seul avec la solitude

Se brûler le cerveau ?

LAND VAN SNEEUW EN IJS

'Ce lieu... cette région antérieure que nous ne pouvons désigner que sous le voile du "non", comme néant, mais néant qui serait aussi voile de l'être.'
(Blanchot)

Aangekomen op dit punt
waar de witheid onmiskenbaar is
hier n de bergen
waar de koude mijn element
me omringt met eeuwigheid

aankomen op dit punt
toppunt van het niets
waar 'ik' niets betekent
waar het extatische zelf
alleen is met zijn eenzaamheid

zal ik me een kogel door mijn hersens jagen?

Francis De Preter

LANDSCHAPSMEESTER

In twintig hemmen de stilte bewonen,
geluidsarm leven, boeken lezend,
twintig grenzen overschrijden:
aardemeter, landschapsmeester zijn.
Niet op de dool, maar aanwezig zijn
in alle windstreken, alle wilde kanten
zien. Van houtwallen tot alle
's werelds uiterwaarden en gezichten.

En daar de grondvesten stichten
van een onverwoestbaar rijk.

BOOM IN HERFSTKLEED

Omdat die boom zo mooi
aanleunt bij de blauwe gevel
van de hemel
zo geel en landerig
uitgebladerd
wil ik de engelbewaarder
zijn
tegen alle aasgieren
die vanuit het menselijk
teveel
de wereld grijs spuiten
met steengruis
en ons, dromers van bomen,
tekort doen

Gerrit Kouwenaar

LEZEND

Een vleesetende plant
van boven tot onder
gedompeld in dauw,
de diepste rimpels
van zijn pennenvruchten
zo taai en ontzettend simpel
in de tijdsbalk gegraveerd.

Alles is aanwezig
in de afwezigheid van zinnen, voldaan
onder de haag die het lege huis verbergt,
in de vogel voor de kat, in
het voedsel dat hij nooit verspilde
en met de tijd vergat.

D e l a n d s c h a p p e n v a n J o h n B u r n s i d e

John Burnside

Vertaling: Kees Kok

ARCHEOLOGY

for Melanie and Kate

Image they knew already: a loved one
singled out in permafrost, or sand;
fingertips laying stitch-marks in the skin
that might be read; each
wedding-feast or name-day laying claim
to birth-marks, dimples, curvatures of bone.
Imagine they treasured scars for what they tell
of summers, tracks set into the flesh
for August noons, or winter solstices
remembered in a burn. Imagine it:
not loving less, but more, for knowing time
would quickly erase a lover's voice,
a grandchild's hand;
and how, unwittingly,
they planned each afterlife, concealing seed
and pollen in the hemline of a gown,
or carving timberwork with hidden signs,
seasons and gifts that someone else would find.

In: The Asylum Dance, London 2000.

ARCHEOLOGIE

voor Melanie en Kate

Stel je voor dat ze het al wisten: een geliefde
gekozen uit permafrost of zand;
vingertoppen die ooit ontraadselbare sporen van hechtingen
aanbrengen in de huid: elke
bruiloft of naamdag die
moedervlekken, kuiltjes in de wang, botverkrommingen opeist.
Stel je voor dat zij littekens als een schat bewaarden om wat ze
te vertellen hebben over zomers, sporen in de huid gezet
voor augustusmiddagen; of winterse zonnewendes
herinnerd in een brandplek. Stel het je voor:
dat je niet minder liefhebt, maar meer, omdat je weet
dat de tijd kalmpjes de stem van een geliefde uit zou wissen,
een hand van een kleinkind:
en hoe zij, per ongeluk,
ieder leven hierna voorbestemden, terwijl ze zaad
en stuifmeel in de zoom van een japon verborgen,
of houtwerk besneden met verborgen tekens,
seizoenen en giften die een ander vinden zou.

HUSBANDRY

Why children make pulp of slugs
with a sprinkling of salt
or hang a nest of fledglings on a gate
with stolen pins
is why I sometimes turn towards the dark
and leave you guessing
only to know the butter and nickel taste
of cruelty;
 to watch, and show no sign
of having seen

Not

Wickedness, that sometimes celebrates
a tightness in the mind;
but what I comprehend
of fear and love:
cradled remoteness, nurtured by stalled desire;
willed deprivation;
the silence I'm learning by heart.

In: The Asylum Dance, London 2000.

ZORG

Waarom kinderen moes maken van slakken
door er zout op te strooien
of een nest jonge vogels met gestolen spelden
op een poort prikken
is waarom ik mij soms tot het duister wend
en je in het ongewisse achterlaat
alleen maar om de boter- en nikkelsmaak van wreedheid te ervaren;
 om toe te kijken en niet te laten merken
dat ik heb gezien.

Geen

Verdorvenheid, die soms een benauwende
gedachte toejuicht;
maar wat ik begrijp
van angst en liefde:
gebakerde afstand, verzorgd door vastgelopen verlangen
gewenst verlies;
de stilte die ik uit mijn hoofd aan het leren ben.

SENSE DATA

John Goodricke,
(1764-1786)

We measured things for years: our schoolroom
walls,
the growth of plants, lost energy, shed skins.

We counted petals, tadpoles, grains of sand,
observed migrations, rainfalls, frequencies.

I thought there was a chromatography
for happiness, or unrequited love.

And somewhere behind it all, in private realms
of gull's eggs and stones and things I couldn't name,

another world of charge and borderline,
an earth-tide in the spine, the nighlong
guesswork of old voices in the mind.

Waking at night, I would sneak downstairs in the dark
and know my way by some unconscious craft,

Some seventh sense that recognised
a deeper pulse, the tug of things at rest,

the tension in a table, or a vase
of goldenrod
- and when I stood outside,

head tilted to a night-sky packed with light
I waited for a music I could feel

like motion in the marrow of my bones,
as Goodricke must have done, night after night,

beyond all hearing, resonant as some
struck bell, harmonics
singing in his blood,

his fingertips and eyelids bruised with grace
and turned into the plainsong of the stars.

ZINTUIGELIJKE INFORMATIE

John Goodricke,
(1764-1786)

Jarenlang maten wij dingen op: de wanden van ons klaslokaal,
de groei van planten, verloren energie, afgeworpen huiden.
We telden bloembladeren, kikkervisjes, zandkorrels,
observeerden migraties, regens, frequenties.

Ik dacht dat er een chromatografie
voor geluk was, of voor onbeantwoorde liefde,

en ergens achter alles, in besloten gebieden
van meeuwenieren en stenen en zaken die ik niet kon benoemen,

een andere wereld van lading en grensvlak,
van een aardgetijde in de ruggegraat en het nachtelange
gesis van oude stemmen in de geest.

Als ik 's nachts wakker werd, zou ik in het donker naar beneden sluipen
en de weg weten door een onbewuste slimheid,

een soort zevende zintuig dat de diepere
sensatie herkende, het trekken van dingen in rust,

de spanning in een tafel of een vaas
met guldenroede
- en als ik buiten stond

mijn hoofd schuin naar een nachthemel vol licht,
zou ik wachten op muziek die ik kon voelen

als beweging in het merg van mijn beenderen,
zoals Goodricke moet hebben gedaan, iedere nacht weer,

het horen voorbij, meetrilledn als een
aangeslagen klok, met harmonieën die
zongen in zijn bloed,

zijn vingertoppen en oogleden door gratie aangedaan
en afgestemd op de koraalzing van de sterren.

Uit: The Asylum Dance, London 2000.

GEESE

It happens every time.
We wonder about the geese
on our drive to work -
 passing the ferry
or slowing amongst the fields
of water and reeds –

And they come
 out of nowhere
resuming the game they will make
of distance.

It's reassuring then
 to think
that anything could be
so punctual and loud
their voices splashing in the sky
above us
 and the bodies surging on
towards the light.

In school
 we were taught to admire
the homing instinct
 animate and sharp
behind the eyes
ignoring this vast delight
 this useless motion.

I'd think of them gorged on savannah
 or native corn
an African heat laid down
 in the well oiled feathers
or mingling with salt and berries
 in the blood.

I'd think of tundra
 birchwood under snow
hectares of lake and ozone
 and the odd
glimmer of random light
amongst the trees

But I couldn't imagine the maps
by which they travelled:
 miles of surface
etched into the brain's
 wet geometrie.

I couldn't image
 the pull and sway of home

unless it was play they intended:
 that no good reason
of purposed joy.

Round here
 they mostly arrive
in sixes and sevens
dropping to rest for a time
 at the edge of the firth
then moving on

 but once
in the first grey of morning
 travelling north
I saw them in their hundreds:
 one broad
wave of black and white
 the motion
verging on standstill.

I parked the car
 and stepped out
to the rush of it:
a rhythm I had waited years
to feel in the meat of my spine
 and the bones of my face

and a long time after they passed
I could feel it still:
not what my teachers had seen
 that mechanical
flicker of instinct
nothing magnetic
 no skill
and no sense of direction

but homing
 in the purer urgency
of elsewhere
which is nothing like the mind's
intended space
 but how the flesh belongs.

From: The Asylum Dance, London 2000.

die weinig geslaagde reden
voor vooropgezet plezier.

In deze omgeving
komen ze meestal met
zijn zessen of zevenen aan
dalen neer om 'n tijdje te rusten
aan de rand van de zeearm
waarop ze weer verder gaan.

maar op een keer
in het eerste grijs van de ochtend
op reis naar het noorden
zag ik ze bij honderden:
één brede
golf van zwart en wit
waarvan de beweging
raakte aan stilstaan.

Ik parkeerde de auto
en stapte uit
op het geruis af:
om in het vlees van mijn ruggegraat
en de beenderen van mijn gezicht
een ritme te voelen waarop ik jaren had gewacht.

en lang nadat zij voorbij waren
kon ik het nog voelen:
niet wat mijn leraren hadden gezien
die mechanische
opflakking van instinct
niets magnetisch
geen behendigheid
en geen gevoel voor richting

maar huiswaarts keren
uit de pure noodzaak
van ergens anders
wat helemaal niet zoiets is als de voor de geest
bestemde ruimte
maar hoe het vlees thuishoort.

Xtine Mässer

Op lemen voeten

LIVINHAC

Sporen van bewoning:
een waslijn en elf knijpers,
een wijnrank tegen de gevel,
tien tuinstoelen
waar plassen regen
in verdampen.
de etensbak van een kat.
Je wacht op de tuinman
en wentelt je in wachten,
ademt diep
nu het huis nog zwijgt
en je de drempel
van het praten
nog kan uitstellen.

MARCILHAC-SUR-CELE

Je zou kunnen rusten
in een sloep
met een gat
in haar bodem
en je met de bladeren
stroomafwaarts laten drijven
als Ophelia
voor wie het allemaal
te veel is.

CAHORS

De stroom trekt een streep
tussen de geblakerde hoogvlakte
en koortsige straten
die je onverschillig
laten begaan,
die het niet deren
dat je verscheurd wordt
tussen kerkstoelen
en te veel Pernod
op een terras.

REDECILLA DEL CAMINO. (naar Prediker 3, 1-8)

Alles heeft zijn uur. Alle dingen hun tijd.

Een tijd om tegen de muur van het kerkhof te leunen.

Een tijd om het spoor van je schaduw te volgen.

Een tijd om te zwijgen met dierbare doden
en een tijd om het lied van hun Ziel te aanhoren.

Een tijd om op kerktorens het nest te herschikken
en een tijd om het jong naar het zuiden te manen.

Een tijd om ons hart met haar steen te begraven
en een tijd om een schuur als fundering te schragen.

Een tijd om je liefde verbeurd te verklaren.

Een tijd om je zomer als raaigras te zaaien.

Er is een tijd.

Een tijd

en een tijd.

SANTA IRENE

Jij, mijn trage, mijn geduldige.

Jij die weet te wachten

op de ultieme leegte.

Op de laatste schreeuw.

Breek wat weerbarstig standhoudt

en ent me

in de kruin van een populier,

in de vlakte van Castilië,

daar waar het altijd waait.

MONTE DO GOZO

Over blijven
de laatsten,
de tragen van stap.
Zij die de regendruppel
aan een varenblad zagen zwellen,
de pluvier tussen twee stortbuien
beluisterden,
even wegkeken
van de dwang der gele pijlen.
De geslagen vrouw
aan de toog van Os Casqueiros
in de ogen hebben gekeken.
De langzamen.
die vóór het dichtritsen
van hun slaapzak
nog even op hun natte sokken
bliezen.

SANTIAGO

Verlos ons
van hebben
en houwen,
onze volle
en gebroken glazen,
het staren
naar onze tralies,
van blindheid
voor de weegbree.

Na zeven nachten dolen
en zeven dagen zand eten
zal ik het Finis Terrae
op het spoor komen.
het water van de fuentes
proeven.

Als de kloof is gedicht
tussen verlaten en verbonden.
Als de tijd ronde stenen
op de Weg heeft vermalen.

Wim Meewis

Ongefilterd

DE VERBLIJFPLAATS

Wanneer was je nog eens
waar je eigenlijk bent? -
wanneer spreek je eindelijk
de woorden die je alleen
inwendig maalt en kneedt?

Wanneer kan je weg
waar je nu huist,
komt het afscheid
tijdig voor de grote beving?

Dwars door je falen heen
het daglicht ongefilterd,
weerlicht dat niet wijkt,
tot achter in de spelonk.

Wanneer weet je weer
om wie het eigenlijk ging ?
wanneer luister je
naar wat nooit zweeg ?

KORT BESTEK

Hier en nu
is wat is, niet meer
dan een knipoog.

Ginder alvast
het uitzaaien
van kwaadaardigheid.

Van overzee
het loeien
dat niemand hoort.

Landinwaarts
verzinken mensen
in drijfzand.

Eén man staat op.
Vloekend bespringt men
zijn woorden.

Zodra men denkt
dat men denkt,
spreekt men net als de anderen.

IK

Ik weet het
er gaan mateloze vergissingen
in de oppervlakte van het veld van eer.
Ik zie het
hoe een stad dreigend oprijst
in een beduusde nacht.

Ik voel het
er is geen leven in dit haastige lijf
dat zich rept naakt en zonder inzicht.

Ik proef het
in een mond vol tegenspraak
verzuurde mosterd leidt het gesprek.

Ik hoor het
hoe het nadert in de steegjes
alsof het einde is voorspeld.

Zo vind ik wat niemand wou
en wil ik wat een ander verafschuwt
het verhalen van een mens in zijn holte.

VAN NATURE BEZETEN

Van nature bezeten,
inwendig bezet,
onophoudelijk uitgedaagd
door wat geen oppervlak verstoort.
Wat eerst komt, laatst vertrekt,
niet eens begroet,
begroeid met het mos
van het lange wachten.

Soms sneller
unbewust van gevaar
in het zicht van leeuwen,
poema's en tergend langzaam
het wurgen van de python.

Er is geen rust
in de oase die droogviel.
Wat zich verheft
uit zand en stof,
zal zich nog vaak vergissen.

Romain John van de Maele

OVER DE SCHOULDERS VAN RIK WOUTERS

1.

Hoe ze onbewogen naar Amsterdam kijkt
en hem onbevreesd haar ivoren rug toont,
is een raadsel dat hem diep doordringt.

Toch is ze slechts vluchtig verf
op het nog ruwe doek.

Haar echte huiselijke eenvoud
scherpt zijn onstilbare honger
en jaagt een siddering door hem heen.

2.

Haar kousenbanden zijn een fuik
waarin hij zich graag laat vangen
in de schemerstilte van het witte huis.

Bijna elke ronding kent hij reeds
en toch is ze een onbereikbaar land.

Ze heeft nog nooit neen gezegd
en ze kijkt hem ook niet uitdagend aan.
Ze streelt slechts haar kousenbanden.

3.

Zo wit heeft zij de dood geschreven,
in de bladspiegel verzwegen
de echo van een verre angst.

Tevergeefs zoekt hij het geluid van herfst,
maar zij fluistert het uur van de lijsters
en de kleur van gras, voor zon en woord.

Een land rustig als de nevels
en een verdronken verleden
zo ademt zij de vleugelslag van vreugde.

4.

De houtskoolveeg van haar verzwegen leed
heeft ze zelf weggeborsteld, dansend
op een verkrampde voet.

Glimlachend doorboorde ze het papier
en schreef met zand het lied
van verre nachten.

De wind heeft haar gedicht verstoord,
maar de haan kraait nog steeds
als in een verre lente.

5.

Haar schoot trekt samen
in woorden
als vrees en vreugde.

Haar vruchtvlies scheurt open
in wij-zangen,
in kreten en krijzen.

Het kind geeft zich gewonnen
en doodt
de hanen van plezier.

6.

Terwijl hij versteend terugroept,
breit zij een interieur van Vermeer.
Zo omvat stilte pijn en liefde
en wordt het verleden
in duizend dwaze knopen
geruisloos, oud geweld.

Thierry Deleu

Zon met weitas en geweer

DIT IS MIJN LAND

Het land staat in lege halmen rietgras
te kleunen aan de waterkant.
Het is najaar en weer wachten wij.
De wind krimpt. Achter de kim in een

buil van licht schuilt hoogzwanger een
zachte regen. Ineens voluit
als een open mond verbazing
stort het licht in weidse akkers neer.

Lui ligt de zon op haar rug, te
stoeien op het watervlak. Even
maar beroer ik haar met mijn pink.
Dit is mijn land mijn vrij asiel.

IN DIT LANDSCHAP

Tot de knieën in het water
de kraag rechtop het rietland
laat plots al zijn vogels los.
De wind fluit de bomen uit en

proeft het mos van schors en varen.
In dit landschap met regenmond
ligt achter halmen van gras
de zon met weitas en geweer.

Tussen haar lippen gekruist hangt
een vlinder in een spinnenweg.
Boven het water even talmt
een vogel waar een vis opstuift.

AAN DE LEIE

Het meisje stamelt een mond
een geur van angst verpulvert
aan haar lippen als hij
ver van de opgewonden kudde

zijn hand tussen haar dijen.
Onder mij hangt de Leie
tussen fabrieken op zoals
een schilderij in een lijst.

Traag trip ik de trappen van
het bruggetje af als eensklaps
twee fietsers in beeld
ik vlieg tot op de leuning

een oude vogel onzichtbaar
in zijn laatste lichtelaaie
het meisje schikt zich op
het knaapje krimpt van schrik.

LAVAUDIIEU

In Lavaudieu kocht ik
een snoer van honderd kralen
dat je hals bij elke adem
honderdmaal mijn liefde voelt.

Mijn liefde wijzer dan verstand,
jij bent in elk woord en elk ding
overal een nieuwe kwelling
dit spel met jou is leven.

Leven in af-en-toe een dorp
waar men met ons deelt brood kaas
druiven oud ritueel als had
geen tijd de eeuwigheid gekruist.

wij kruisen schapen paarden
die zich laven aan de dorpfontein
in de kapel een schrijn ben ik
hoofser dan een minnestreel.

EEN ZOMER IN DE MOEREN

Een zomer in de Moeren
aan de bocht van Cabourg
tussen broek en schote
land van koolzaad en rapen

zij vlijt zich neer prooi
lenig dier dat half opgericht
mij zoent in tegenlicht
onder navel en lenden.

Ik vcrstijf tot pagode
op deze binnenduin
stokebrand geuzenstorm
Seinemolen zonder wicken.

Als zij openwaait delta
van genot moeras onderkomen
voel ik het koolwitje
beven in haar heup

DE GEVEDERDE

Leek en ingewijde dief
en diefjesmaat vliegend oog
in een driehoek gespeet
hier vloekt men niet hier

hamstert de gevederde.
Hij is de ingewijde
die vele waarheden kent
van die geheimen zich

alleen het spel herinnert
en de regels. Hij is
de voveur die zichzelf
uitknaagt tot nooduitgang

voor hoogtevrees. In dit
late licht vliegt hij op
zijn vlucht beweegt slechts
stilte ontleed spoor.

Luc Deneulin

TRANSCRIPTIE

Azend op je schijnsel als getuigen
de beloerde wandel,
haalde de lijkwade je veroordelend in

wardoor je kon onderduiken en
gedijen in mijn herinnering

beproevend, welig leegte schenkend,
ik ernaar tuur
als een spel op de helling

je heelhuidsheid echt te wanen:

in het vuur dat brandt doorheen het slangenveld dat je omhult.
tot in de botten

al onze geheimen zijn rederijk ontluisterd
je hebt de naam geledigd in iedere taal

met verbrande mond waarna je opging in rook.

je ziel wegebbend van pathologieën,
schuwt

Eiland van waanhoop -
als geen halm roert:
je verloren getuige, ontroofd, ontdubbelt er je verdwijning
met ruchtbaarheid

verzinkend in zonden: jouw wonden -

wat tasten vermag:
ontdoen van wanen, smart ontspelen

in het nachtfloers verwens je, brandend,
als een verwant ongeluk, leniging
die versmade handen verzacht

de verrassende zwaarte van je uitgeteerd lijf
schurend tegen het mijne,

met zekerheid van het ongeziene doet hart aan hart bloeden,
angsten wurgend in een pijnpoel:

fier,
op naar het stuwen des doods
en worden,
jij de herinnering:

Cantorstof.

Uit je te vrijgevige hand,
rein, heugend,
ter gedachtenis -

slurp ik

 op de dag der traagheid
het drinkbare bloed op
 van je herbergzaam lichaam dat,
uitblazend de laatste verzadigde adem
 oplost, verdampt en condenseert

je woord ontkend, ontwent me
op het slagveld van ongoddelijke wraak,

is het hoop of je geloof?

ons gierend overgevend aan een zeer bekende ontknoping

in fusie,
hoe behoedzaamheid in ons kastijdt !

wijs niet naar de hemel met zonde,
verkondig niet jubelend de veredelde alchemie
uit schroom voor
 Aristoteles.

Eros'

Echo van je transitieve dromen
Verlaat mijn lenden

de je wordt hij, levenslang,
lijfelijk vermaande man met je stervende
 mij omknellende arm
als je opwellend bent met lofrede en wrange roem
in je hart dat zich welgevallig verspreekt,

de wereld ontvolkt,
de transcriptie van je eigen lijkdicht:
 "tranen noch bloemen"
je schrille zwanenzang

ontzet - doch niet de opengesperde ogen in

mij, spiegel van rampen,
graag antilichamen weerkaatsend en bij uitstek

het virtuele beeld van jou,
congruente broeder

in
memoriam.

Guy Commerman

In memoriam

VOORBIJ DE NACHT

Voor Marc Braet

Zijn lach, een zachtheid,
zijn beweging, zeilen naar de tijd
Van wachten en vertwijfeling.

Ik steel zijn woorden en zijn taalspoor,
want niets meer te schrijven, zegt hij
waar het gedicht is, is nu ook de man.

Zijn blik, een baken,
zijn verbazing, jagen op het uur
van licht en schoonheid.

Ik neem zijn herinnering, zijn omarming,
want het mes zoekt de keel, weet hij,
waar de vlinder is, is nu ook het lied.

Zijn hand, een zekerheid,
zijn echo, dwalen in het dal
van labyrint en het verlorene.

Ik volg zijn dwaalspoor, zijn ogenblik,
want er is haast bij, fluistert hij,
Kom in mijn cirkel, daar bij de ster.

Hij is diegene die niet wegging,
leeft verder dan de woordgrens,
hij blijft mysterie en wordt zwersteen.

Guy Commerman (12 februari 2003)

TOSCANE

Zo ligt en ademt Toscane,

als een long die lucht en aarde filtert, zo omarmt de veilige koelte
haar zonnig evenbeeld,

zo beweegt een renaissancegevoel van minder dan niets in het heelal, zo
overleeft de ene boom,
zo leeft de andere, zo lijkt een cipres een traan
die opwaarts vloeit,

zo wordt een boom ook mens, zo verheugt een mens zich om zijn
takken en zijn groei.

Zo raken wij de wortels van het Zijn.